

Notat om brug af personlig assistance hos jobcenter Aabenraa.

På baggrund af offentliggørelsen af "Evaluering af ordningen med personlig assistance", udgivet af Marselisborg Consulting i december 2019, på vejene af STAR, har jobcenteret udarbejdet dette notat, for at sammenligne jobcenterets brug af ordningen med de fundne resultater i Marselisborgs evaluering. Fokus i notatet vil være på anvendelsen af ordningen. Der er ikke alle resultaterne, som Marselisborg har udarbejdet, der kan genskabes hos jobcenteret, derfor indgår kun de resultater, hvor det er muligt.

Opsummering af resultater.

- Andelen af mænd med personlig assistance bevilling, er i Aabenraa (65 %) betydelig højere end i resten af landet (55 %) og højere end blandt sagerne fra de jobcentre der indgår i Marselisborgs evaluering (53 %).
- Andelen af bevillingshavere over 40 år, er højere i Aabenraa (77 %) end i resten af landet (73 %) og højere end blandt sagerne fra de jobcentre der indgår i Marselisborgs evaluering (69 %)
- Andelen der bevilliges over 10 timer pr. uge i personlig assistance er højere i Aabenraa (39 %), end blandt sagerne fra de jobcentre der indgår i Marselisborgs evaluering (35 %)
- Størstedelen af bevillingerne i Aabenraa gives til personer i beskæftigelse (39 %) efterfulgt af personer i fleksjob (37 %). For resten af landet er de tilsvarende andele 30 % og 21 %.
- Over halvdelen af arbejdsopgaver der bevilliges personlig assistance til er i Aabenraa fysisk aflastning (53 %), i resten af landet er den tilsvarende andel på 39 %.
- I Aabenraa udgør landbrug 14 % af bevillingerne og de er i gennemsnit bevilliget 15 timers personlig assistance. For resten af bevillingerne i Aabenraa er gennemsnittet 10 timer.

Ordringen:

Reglerne for brug af personlig assistance findes i Lov om kompensation til handicappede i erhverv. Formålet med ordningen, er, at fastholde medarbejdere eller selvstændige, som har en betydelig og varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse. Samt at hjælpe personer med fysisk eller psykisk handicap ind på arbejdsmarkedet.

Der kan blandt andet bevilliges hjælp til fysisk aflastning, tegnsprogstolkning, strukturering af arbejdet mv. Hjælpen kan bevilliges i op til 20 timer pr. uge, ved fuldtidsansættelse (37 timer) og reduceres tilsvarende ved færre ansættelsetimer.

Ordringen kan bruges selvstændigt eller i relation til andre hjælpeordninger inden for de forskellige love, som jobcenteret er underlagt. Der er hovedsageligt tale om et redskab der skal forhindre, at personer med udfordringer i sidste ende ender på førtidspension.

Brugen af personlig assistance i jobcenter Aabenraa.

I evalueringen fra Marselisborg fremhæves det, at der stor forskel på kommunerne. De skriver blandt andet om Aabenraa.

" Aabenraa, der har den niende største samlede omkostning til trods for i fjerde kvartal 2018 at være den 27. største by i Danmark. Aabenraas omkostninger kan muligvis forklares ved, at de samtidigt har de syvende højeste enhedsomkostninger pr. sag i 2018, hvilket måske kan forklares af bevillingspraksis, fordi de har en høj varighed på mere end 9 år samtidig med, at de har minimum dobbelt så mange sager, som de kommuner, der har højere enhedsomkostninger. Dette kan lede til højere samlede omkostninger til trods for, at kommunen har færre sager i 2018, end man kunne forvente ud fra kommunens størrelse." ¹

Marselisborgs evaluering gennemgår ikke nærmere, hvilke karakteristika Aabenraas sager har i forhold til de deltagende kommuner i evalueringen. Derfor vil der i det efterfølgende ses nærmere på brugen af ordningen i Aabenraa, og hvor det er muligt sammenligne med Marselisborgs fundne resultater i evalueringen.

Køn

Andelen er mænd med personlig assistance er betydelig højere i Aabenraa end i resten landet.

Tabel 1²: Andel af personer med bevilling af personlig assistance fordelt på køn

	Kvinder	Mænd
Marselisborgs evaluering	47%	53%
Hele landet	44%	55%
Aabenraa	34%	65%

¹ Evaluering af ordningen personlig assistance, Marselisborg Consulting, december 2019, s.20

² Evaluering af ordningen personlig assistance, Marselisborg Consulting, december 2019, s.11 og udtræk fra jobindsats.dk

Anm: Marselisborgs tal, er baseret på en gennemgang af 271 sager, blandt de 15 jobcentre, som deltog i evalueringen. Tallene for hele landet og Aabenraa, har jobcenter Aabenraa trukket fra jobindsats.dk

Aabenraa adskiller sig for andelen af mænd og kvinder, som har en personlig assistent i forhold til de fundne resultater i Marselisborgs evaluering, og i forhold til hele landet. I Aabenraa er der en klar overvægt af mænd, som har en bevilling på personlig assistance.

Alder

I evalueringen fra Marselisborg, skriver de, at i forhold til "cost-drivers", så viser deres sagsgennemgang, at "jo ældre borgerne er, desto større er udgiften til personlig assistance".³ Aabenraas andel af sager, hvor bevillingshaveren er over 50 år, ligger på 53 %, men de samme gør sig gældende for 51 % i hele landet.

Tabel 2⁴: Andel af personer med bevilling af personlig assistance fordelt på alder

	U. 30 år	31-39 år	40-49 år	O. 50 år
Marselisborg evaluering	15%	16%	22%	47%
Hele landet	12%	15%	21%	51%
Aabenraa	11%	11%	24%	53%

Anm: Marselisborgs tal, er baseret på en gennemgang af 271 sager, blandt de 15 jobcentre, som deltog i evalueringen. Tallene for hele landet og Aabenraa, har jobcenter Aabenraa trukket fra jobindsats.dk

Aabenraa adskiller også på alderen i forhold til evalueringen fra Marselisborg og i forhold til hele landet. Således er der en andelen af personer over 50 år højere i Aabenraa, også andelen af personer mellem 40-49 år er højere i Aabenraa. En højere alder blandt bevillingshaverne, kan som nævnt, have betydning for udgiftsniveauet, da Marselisborg finder, at personer over 60 år i gennemsnit har en bevilling på 11 timer om ugen, mens gennemsnittet for resten af gruppen er 9 timer om ugen.⁵

Antal timer bevilliget

Det fremgår af evalueringen fra Marselisborg, at blandt de deltagende kommuner, bevilliges borger over 60 år i gennemsnit 11 timer pr. uge i personlig assistance. For Aabenraa er antallet af bevilliget timer til personer over 60 år, også 11 timer. For den resterende gruppe er antallet ifølge evalueringen ca.9 timer, mens der for samme gruppe (under 60 år) i Aabenraa er tale om, at der i gennemsnit bevilliges 10 timer.

Tabel 3: Antal timer bevilliget fordelt på antal personer og andel⁶

³ Evaluering af ordningen personlig assistance, Marselisborg Consulting, december 2019, s.9

⁴ Evaluering af ordningen personlig assistance, Marselisborg Consulting, december 2019, s.11 og udtræk fra jobindsats.dk

⁵ Evaluering af ordningen personlig assistance, Marselisborg Consulting, december 2019, s.11

⁶ Evaluering af ordningen personlig assistance, Marselisborg Consulting, december 2019, s.13 og udtræk fra KMD OPUS-LIS

	Marselisborg evaluering		Aabenraa	
	Antal	Andel	Antal	Andel
Under 1 time	9	3%	0	0
1-5 timer	93	35%	28	28%
6-10 timer	73	27%	34	34%
11-15 timer	52	19%	20	20%
16-20 timer	42	16%	19	19%
I alt	269	100%	101	100%

Anm: Marselisborgs tal, er baseret på en gennemgang af 269 sager, blandt de 15 jobcentre, som deltog i evalueringen. Tallet for Aabenraa er baseret på udtræk fra KMD OPUS-LIS

Andelen af personer, som er bevilliget under 5 timers personlig assistance, er i evalueringen fra Marselisborg 38 %, for Aabenraa er andelen 28 %.

Opgaver som den personlig assistent varetager

Den personlig assistent kan bevilliges til række forskellige type af opgaver blandt andet fysisk aflastning, tegnsprogstolkning mv.

Marselisborg peger på, at særligt funktionsnedsættelse i arme, hænder, ryg og nakke, er de største udgiftsposter i deres sagsgennemgang blandt 15 jobcentre, og derfor har disse typer af funktionsnedsættelser, således betydning som "cost-drivers".⁷

Dette notat, har ikke gennemført en sagsgennemgang blandt sagerne i Aabenraa. Udtræk fra joindsats.dk viser, dog, at over halvdelen af personer med bevilling til personlig assistance, får hjælp til fysisk aflastning. Hvis det antages, at den fysiske aflastning gives grundet funktionsnedsættelser i arme eller ryg, har det således stor betydning for udgiftsniveauet i Aabenraa.

⁷ Evaluering af ordningen personlig assistance, Marselisborg Consulting, december 2019, s.9

Tabel 4: Opgaver den personlig assistent varetager⁸

	Marselisborg evaluering	Hele landet	Aabenraa
Fysisk aflastning	45%	39%	53%
Sekretærarbejde	9%	4%	2%
Strukturering og/eller kvalitets sikring af arb.	23%	15%	19%
Oplæsning og/eller forklaring af tekst	1%	1%	0%
Tegnsprogstolkning	4%	6%	3%
Føre bil i arbejdstiden	2%	1%	0%
Særlig personlig støtte	6%	14%	14%
Oplæring	2%	0%	0%
Andet	2%	19%	8%
Introduktion til nye opgaver	5%	1%	0%
Fastholdelse i opgaven	3%	7%	2%

Anm: Marselisborgs tal, er baseret på en gennemgang af 271 sager, blandt de 15 jobcentre, som deltog i evalueringen. Tallene for hele landet og Aabenraa, har jobcenter Aabenraa trukket fra jobindsats.dk. Tallene summer ikke til 100 grundet afrundinger.

Målgruppe ved bevilling af personlig assistance

Aabenraa bruger i højgrad personlig assistance som et redskab skal fastholde personer i ordinær beskæftigelse. Således er 39 % i beskæftigelse ved bevillingsstart, for resten er landet er andelen 30 %. Samtidig viser opgørelsen også at redskabet bruges til at fastholde personer i et fleksjob. I Aabenraa er 37 % ansat i fleksjob ved bevillingsstart, for resten af landet gør dette sig gældende i 21 % af sagerne.

⁸ Evaluering af ordningen personlig assistance, Marselisborg Consulting, december 2019, s.13 og udtræk fra jobindsats.dk

Tabel 5: Andel af person med personlig assistance fordelt på målgruppe ved start af bevilling.⁹

	Hele landet	Aabenraa
A-dagpenge	2%	0%
Kontanthjælp	2%	2%
Revalidering/Forrevalidering	0%	0%
Sygedagpenge	9%	4%
Ledighedsydelse	6%	3%
Andet	19%	13%
Fleksjob	21%	37%
Ressourceforløb	2%	0%
Uddannelseshjælp	2%	2%
Jobafklaringsforløb	3%	0%
Førtidspension	3%	0%
Beskæftigelse	30%	39%
Selvforsørgelse	1%	0%
Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse mv.	0%	0%

Andel af sager i forhold til indbyggertal

Marselisborg peger i deres evaluering på, at mens antallet af sager naturligvis oppebæres af de store kommuner, så er der også forskel på, hvor mange sager de enkelte kommuner har set i forhold til antallet af indbyggere i kommunen.¹⁰

Tabel 6: Andel af sager og andel af indbyggere.¹¹

	Andel indbyggere	Andel sager alle personer med personlig assistance
Haderslev	0,98%	2,10%
Sønderborg	1,31%	1,48%
Tønder	0,66%	0,68%
Aabenraa	1,04%	1,94%

De fire sønderjyske kommuner har alle flere sager end man kunne forvente set i forhold til andelen af indbyggere. Særligt Aabenraa og Haderslev skiller sig ud, men Tønder stort set har det antal sager, man kunne forvente.

Varigheder.

Marselisborg skriver i deres evaluering, at Aabenraa's høje enhedsomkostninger kan have en sammenhæng med varighederne af sagerne, da mange af sagerne er over 9 år gamle. Noget kunne således tyde på, at en række af bevillingerne er "gammel arv" fra inden kommune sammenlægningen.

⁹ Udtræk fra jobindsats.dk

¹⁰ Evaluering af ordningen personlig assistance, Marselisborg Consulting, december 2019, s.15

¹¹ Andel af sager alle personer med personlig assistance er opgjort for 2019 i jobindsats.dk, andel af indbyggere er opgjort for 2019 i statistikbanken.dk

Da jobcenteret flere gange har skiftet fagsystem siden 2011, har det ikke været muligt at foretage et dataudtræk, der viser den præcise varigheder af sagerne. Ej eller via jobindsats.dk er det muligt, da data kun går tilbage til 2018 og det er ikke muligt at fordele på varigheder. Der har således været omstændigheder omkring registrering mv. som gør, at det ikke er muligt at generere samme data, som Marselisborgs evaluering.

Lønmodtager og selvstændige.

Evaluering af ordningen personlig assistance udpeger videre selvstændige, som en større "cost-driver" for sagerne om personlig assistance, end hvis bevillingen er givet til en lønmodtager.

I det, der ikke er foretaget en sagsgennemgang, er det ikke muligt, at danne sig et fuldstændigt billede over fordelingen mellem selvstændige og lønmodtagere blandt sagerne i Aabenraa.

Udtræk fra KMD-OPUS LIS viser dog, at 14 % af bevillingshaverne tilhører landbrug, og at de i gennemsnit er bevilliget 15 timer pr. uge, altså en del mere end gennemsnit for alle sagerne, som er på 10 timer. Dette kan således underbygge Marselisborgs udsagn om, at bevillinger til selvstændige, er mere omkostningstunge end bevillinger til lønmodtagere.